

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือ ซึ่งผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 18 ห้องเรียน 15 โรงเรียน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ได้คัดเลือกเนื้อหาจากบทความ วารสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยพิจารณาความยากง่ายให้เหมาะกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับความสามารถของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือ
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน
 - 3.2.2 ความสามารถในการเขียน

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความสามารถทางการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 16 คาบ

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.799

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบนักเรียนก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน แบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ เพื่อเก็บคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนไว้เปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

3.2 ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างด้วยแผนการสอนทั้งหมด 8 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 16 คาบ

3.3 ทดสอบนักเรียนหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน ทั้งนี้ได้สลับเปลี่ยนตัวเลือกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านด้วย

3.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการสอนไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 คำนวณค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน โดยใช้เทคนิค 27% ของ Chung - Teh - Fan

4.3 คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน โดยใช้สูตร
KR 20 ของ Kuder Richardson

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และความสามารถทางการเขียนของ
นักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการใช้ทดสอบค่าที (t - test)

สรุปผลการวิจัย

ผลของการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียน
โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น โดยมีคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลัง
เรียนสูงกว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไป
ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน
ของนักเรียนให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือดังกล่าว มีความสามารถ
ทางการเขียนสูงขึ้นอีกด้วย โดยมีคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนที่ได้จาก
การทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า
การเรียนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือมีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถทางการเขียนให้ดีขึ้นด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องผลของการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือที่มีต่อการอ่านและการเขียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และความสามารถทางการเขียน
ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน จากผลของการศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน

จากการทดลองสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแล้วเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการสอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ :01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยเทคนิคกลุ่มร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนเรียน ทั้งนี้เกิดจากการร่วมมือกันทำกิจกรรมในชั้นเรียนของนักเรียนภายในกลุ่มที่สมาชิกมีระดับความสามารถต่ำ ปานกลาง และสูง ควบคู่กัน มีการศึกษาและกำหนดเนื้อหาของเรื่องร่วมกัน มีการแบ่งเนื้อหาการอ่าน มอบหมายหน้าที่แก่สมาชิก แล้วนำความรู้ที่ได้มาอธิบาย อภิปรายให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันก่อนจึงรายงานผลและสรุป จากกิจกรรมกลุ่มร่วมมือดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนทั้งของตนเองและของเพื่อนอย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งการนำเทคนิคกลุ่มร่วมมือมาใช้ในครั้งนี้ได้นำการอ่านที่มีจุดประสงค์หลายรูปแบบทั้งการจับใจความ ตีความ แยกข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน กิจกรรมดังกล่าวทำให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดจากกระบวนการศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง และจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนสมาชิกตลอดเวลา นับว่าเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารที่ดีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ Mathews (1992, อ้างใน สุรศักดิ์ หลาบมาลา, 2536, หน้า 15) ที่ว่า การเรียนรู้ร่วมกันด้วยกระบวนการกลุ่ม สมาชิกควรมีผลการเรียนดี ปานกลาง ต่ำ อยู่ด้วยกัน เพื่อให้สมาชิกรู้จักปรับตัวเข้าหากัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กล่าวคือ นักเรียนมักจะพยายามช่วยเหลือเพื่อน เพื่อส่งผลให้คะแนนกลุ่มดีขึ้น ส่วนนักเรียนที่อ่อนจะพยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหาในบทเรียนให้ละเอียดมากขึ้น ก่อให้เกิดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรักใคร่สามัคคีในกลุ่ม นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้น เพราะมีความเป็นกันเองในการสื่อสารซึ่งกันและกัน ดังคำกล่าวของ ไพบุลย์ จันทยศ (2533, หน้า 4-5) ที่ว่า "...การทำงานร่วมกันจะทำให้ นักเรียนมีความรักใคร่ ขอมรับนับถือกัน มีความร่วมมือกัน มีความเสียสละในการทำงานร่วมกัน พุดจาเก่งขึ้น มีเหตุมีผลขึ้น ทำงานมีแบบแผน และรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง..."

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ น่าจะส่งผลให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ในทางที่ดีได้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism) ที่ว่าการเรียนรู้เป็นการกระทำด้วยตนเอง ความรู้จะถูกสร้างขึ้นด้วยตัวนักเรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่

ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาเป็นเกณฑ์ในการช่วยตัดสินใจ (นันทิยา บุญเคลือบ และคณะ, 2540, หน้า 11-15) และจากความเชื่อของปรัชญาแห่งการสร้างความรู้แบบ Constructivism ที่ว่า ความรู้คือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีความหมายเฉพาะของตัวบุคคลนั้น ๆ คนสร้างความรู้ได้เองโดยนำข้อมูลมาจากภายนอกผสมผสานกับสิ่งที่เขารู้อยู่แล้วแต่เดิมสร้างเป็นความรู้ให้มีความหมายขึ้นใหม่ (เชิดศักดิ์ ชุมนุม, 2540, หน้า 108) จากการวิจัยพบว่านักเรียนในชั้นเรียนมีความสนุกสนานในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน และหมุนเวียนเปลี่ยนกันรับผิดชอบในแต่ละเรื่อง สามารถเรียนรู้และทำแบบฝึกและแบบทดสอบได้ถูกต้องจนได้คะแนนสูงมากขึ้นตามลำดับ เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่านักเรียนสามารถอ่านแบบร่วมมือจนสามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านที่ได้ผลดีขึ้น จึงควรให้นักเรียนฝึกต่อเนื่องไป และควรมีการเปลี่ยนกลุ่มเพื่อเป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กว้างขวางขึ้น

2. ความสามารถทางการเขียนของนักเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนของนักเรียนก่อนและหลังจากที่เรียนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือ พบว่า คะแนนความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี นรสิงห์ (2538) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมการเขียน และกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือโดยไม่ใช้กิจกรรมการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือส่งผลต่อความสามารถทางการเขียน เพราะเทคนิคดังกล่าวทำให้นักเรียนได้มีโอกาสดูช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสื่อสารด้วยภาษาในระดับของนักเรียนเอง จึงสามารถสื่อสารให้เกิดความเข้าใจตรงกันได้มากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการเขียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหาและแนวคิด การใช้ภาษา และรูปแบบการเขียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นไปตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารที่มุ่งให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความ โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยาที่ว่าด้วยเนื้อหาในบริบทเพื่อความเข้าใจในการอ่าน และพัฒนาไปสู่

งานเขียน ดังที่ วรรณ บัวเกิด (2537, หน้า 220) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “การฝึกทักษะการเขียน นั้น ควรฝึกให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ จึงจะเกิดประสิทธิผล ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเขียน ในขณะที่กำลังฝึกทักษะการฟัง พูด และอ่าน โดยเฉพาะในลักษณะของการฝึกทักษะการส่งสาร และการรับสารเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการสื่อสารตามธรรมชาติ”

สรุปได้ว่า การใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และความสามารถทางการเขียน กล่าวคือ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ด้านเนื้อหา และทักษะทางสังคม ได้มอบหมายภาระการอ่านแก่สมาชิก แล้วใช้ภาษาเขียนและพูดเพื่อให้งานเสร็จสิ้นไป ต้องระดมความคิดในการอ่านเพื่อจับใจความ ตีความ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน มีการย่อความ และเขียนความเรียงโดยเน้นกระบวนการ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และมีความสามารถทางการเขียนสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จึงควรนำเทคนิคกลุ่มร่วมมือมาจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะทางภาษาไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอนและการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

1.1 ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนด้วยเทคนิคกลุ่มร่วมมือให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความสามารถทางการเขียนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนควรนำเทคนิคกลุ่มร่วมมือไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อช่วยพัฒนาการอ่านและการเขียน

1.2 ก่อนนำเทคนิคกลุ่มร่วมมือไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรเตรียมความพร้อมในด้านการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่มให้แก่นักเรียน เพื่อให้การทำกิจกรรมกลุ่มร่วมมือดำเนินไปอย่างราบรื่น

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบัน ควรเน้นการจัดกิจกรรมแบบร่วมด้วยช่วยกัน เน้นทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังเช่นการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า หากเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาพร้อม ๆ กันอย่างเหมาะสม ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

เท่านั้น ก็สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เช่นกัน ทั้งยังสร้างแรงจูงใจและก่อให้เกิด ทักษะที่ดี ต่อการเรียนวิชาภาษาไทยทำให้นักเรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น

2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือกับการพูด การเขียน หรือ การเรียนวิชาภาษาไทยในระดับต่าง ๆ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือกับตัวแปรด้านความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือกับตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก เจตคติ หรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในวิชาอื่น ๆ